

Zitting 2003-2004

3 december 2003

BEKNOPT VERSLAG

MORGENVERGADERING

INHOUDSOPGAVE

Commissie ad hoc voor Wapenhandel

- Benoeming van de vaste en plaatsvervangende leden **3**

Ontwerp van decreet

- Private arbeidsbemiddeling in het Vlaams Gewest
  - Algemene bespreking **3**
(Spreker : de heer Jan Laurys, verslaggever)
  - Artikelsgewijze bespreking **3**

Voorstellen van decreet

– Bescherming van het leefmilieu tegen verontreiniging door meststoffen	
– Algemene bespreking (Sprekers : de heren André Denys, Jacky Maes, Erik Matthijs, Johan Malcorps, Jos De Meyer, Frans Wymeersch, Jacques Timmermans en Jef Van Looy en minister Ludo Sannen)	3
– Artikelsgewijze bespreking (Sprekers : de heren Jos De Meyer, Erik Matthijs, Jacky Maes, Johan Malcorps, Jef Van Looy en André Denys)	14
Regeling van de werkzaamheden	15
Berichten van verhindering	15

MORGENVERGADERING VAN WOENSDAG 3 DECEMBER 2003

Voorzitterschap van de heer Norbert De Batselier, voorzitter

– *De vergadering wordt geopend om 10.07 uur.*

COMMISSIE AD HOC VOOR WAPENHANDEL

Benoeming van de vaste en plaatsvervangende leden

De voorzitter : De lijst met de door de fracties voorgedragen vaste en plaatsvervangende leden van de commissie ad hoc voor Wapenhandel werd op de banken rondgedeeld.

Vraagt iemand daaromtrent het woord ? (*Neen*)

Dan is de commissie ad hoc aldus benoemd.

ONTWERP VAN DECREET

Private arbeidsbemiddeling in het Vlaams Gewest

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Jan Laurys, verslaggever : Dit ontwerp van decreet wijzigt de erkenningsprocedure voor de private arbeidsbemiddeling als gevolg van een gemotiveerd advies van de Europese Commissie. Tegelijk worden enkele erkenningvoorwaarden en sanctiebepalingen aangepast.

De Europese Commissie merkt op dat artikel 9 van het decreet van 13 april 1999 in strijd is met het vrije verkeer van diensten. Artikel 9 verplicht private arbeidsbureaus de naam mee te delen van een natuurlijk persoon met woon- of verblijfplaats in België om het bureau te vertegenwoordigen. Voor de Europese Commissie komt dat neer op een vestigingsverplichting. Voortaan volstaat het een adres op te geven waar alle documenten opgevraagd kunnen worden.

Voorts wordt de tekst op drie punten verbeterd. In de erkenningsvoorwaarden wordt bepaald dat niemand een erkenning kan krijgen als hij vijf jaar voor de aanvraag arbeidsrechtelijke bepalingen heeft overtreden. Aangezien de meeste overtredingen gebeuren na het opstarten, kan men aan de sancties ontkomen. Dat is nu rechtgezet.

Voorts wordt de bepaling verduidelijkt dat een erkenning kan worden ingetrokken als wordt samengewerkt met een bureau waarvan de erkenning al werd ingetrokken. Ten slotte regelen we de situatie van de werkzoekende die een arbeidsovereenkomst heeft afgesloten met een bureau waarvan de erkenning wordt ingetrokken. Er worden daarnaast nog een aantal kleine wijzigingen doorgevoerd.

Iedereen was het eens over dit ontwerp van decreet. Enkel CD&V had vragen over de adviescommissie en over de relatie tot het ontwerp van handhavingdecreet. Minister Landuyt diende een amendement in om een niet vastgestelde fout bij een faillissement gelijk te stellen met een fout. Het ontwerp van decreet werd unaniem goedgekeurd.

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet tot wijziging van het decreet van 13 april 1999 met betrekking tot de private arbeidsbemiddeling in het Vlaamse Gewest.

– *De artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

VOORSTELLEN VAN DECREET

Bescherming van het leefmilieu tegen verontreiniging door meststoffen

Algemene bespreking

De voorzitter : Aan de orde zijn het voorstel van decreet van de heren Denys en Callens, mevrouw Guns en de heren Lachaert, Schepens en Van Aperen houdende het nemen van dringende maatregelen ter stimulering van de verwerking van dierlijke mest, het voorstel van decreet van de heren Van Looy, Matthijs, De Meyer, Kindermans en Laurys en mevrouw Gardeyn-Debever houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, wat de 100%-verwerkingsplicht betreft, en het voorstel van decreet van de heren Maes, Timmermans, Bex en Malcorps houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen, die door de commissie in samenhang werden behandeld met dien verstande dat het voorstel van decreet van de heren Denys en Callens, mevrouw Guns en de heren Lachaert, Schepens en Van Aperen als basis voor de bespreking werd genomen. Wij volgen hier dezelfde werkwijze.

Het opschrift van het voorstel van decreet van de heren Denys en Callens, mevrouw Guns en de heren Lachaert, Schepens en Van Aperen werd door de commissie gewijzigd als volgt : “voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen”.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Jacques Devolder, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer Jef Van Looy, verslaggever, verwijst naar het schriftelijke verslag.

De heer André Denys : Voor de VLD is dit voorstel van decreet cruciaal omdat het een einde zal maken aan een lang dispuut tussen economie en ecologie. Geen enkele bepaling had zulke zware gevolgen voor de landbouw als het mestactieplan (MAP).

Toen de huidige regering aantrad, leek de realisatie van de nitraatrichtlijn een uitzichtloze doelstelling. Tussen 1995 en 1999 was het aantal varkens nog gestegen en het MAP-2 werd niet uitgevoerd. Tijdens deze regeerperiode werd de impasse doorbroken. Dankzij de warme sanering daalde het aantal dieren. Afspraken met de veevoedersector hebben geleid tot fosfaatarm voeder. Meer en meer landbouwers beseffen dat de doelstellingen gehaald moeten worden. Enkel de mestverwerking blijft achter. Maar als alle vergunde installaties over twee jaar werken, zal de Vlaamse landbouw nitraatvrij zijn.

De verwerking van pluimveemest is voor 80 procent operationeel. De verwerking van varkensmest bleef achterwege door de hogere kosten en het grotere risico. Er zijn wel succesvolle initiatieven maar die bleven beperkt. De te zware mestverwerkingplicht en het te eenzijdige sanctiebeleid weerhielden investeerders. In dit voorstel wordt een zachtere en beter betaalbare mestverwerkingplicht ingevoerd. Daarbij handhaven we de milieudoelstellingen en het principe dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen.

Om de doelstelling uit de nitraatrichtlijn te halen, acht de Mestbank het nodig om 10 miljoen kilogram fosfaat te verwerken. Het voorstel poneert een verwerking van 8,2 miljoen kilogram fosfaat. Dat is 18 procent minder. Lager kunnen we niet gaan zo niet volgen er Europese sancties. De mestverwerkingplicht verhoogt naargelang de grootte van het bedrijf. Het verlagen van de procentuele verwerkingsplicht van bedrijven met een mestproductie boven de 15 ton zou zware gevolgen hebben voor de plicht van de kleinere bedrijven. Om het totale volume te bereiken, zou hun verwerkingsplicht verhogen.

Het is duidelijk dat dit ontwerp beter betaalbaar is dan MAP-2 van de heer Kelchtermans. Voor bedrijven met een mestproductie van 7,5 tot 10 ton blijft de verwerkingsplicht 30 procent. Voor alle andere bedrijven daalt de verwerkingsplicht van 100 procent : tot 50 procent voor bedrijven met een mestproductie van 10 tot 12,5 ton; tot 75 procent voor bedrijven met 12,5 tot 15 ton; tot 90 procent voor bedrijven boven de 15 ton. Alle bedrijven mogen bovendien tot 55 procent van hun verwerkingsplicht substitueren.

Ik begrijp de kritiek van CD&V dan ook niet. Bovenop de drastische verlaging van mestverwerkingplicht wordt het heffingssysteem van een louter bestraffend systeem omgevormd tot systeem waarin ook beloning en stimulering mogelijk is. Daarenboven wordt aan de regering gevraagd om samen met de VITO de certificering van de verschillende mestverwerkingsystemen mogelijk te maken. Investeerders moeten op voorhand weten of hun systeem erkend zal worden.

De milieubeleidovereenkomst (MBO), voorgesteld door mijn collega's van de meerderheid, moet de samenwerking tussen de overheid en de landbouw op wettelijke wijze regelen en structureren. De sector wordt mede verantwoordelijk en de overheid moet minder regeltjes opleggen. Door de MBO zullen misschien alternatieven en oplossingen geformuleerd worden, onder meer voor het probleem van de gezinsbedrijven met een mestproductie van meer dan 15 ton. De MBO kan ook een platform bieden voor de uitwerking van een nieuw, eenvoudiger MAP.

In deze regeerperiode zullen we evolueren van een impasse tot een nitraatvrij Vlaanderen, nadat alle mestverwerkinginstallaties operationeel zijn.

Ten slotte wens ik de commissie Leefmilieu en haar voorzitter, collega Timmermans, te bedanken voor hun verdiensten. Tijdens de behandeling van de voorstellen van decreet werd immers goed parlementair werk verricht, al kwam dit niet altijd tot uiting bij de publieke opinie. Werkbezoeken, hoorzittingen, overleg tussen meerderheid en minderheid zijn hier allemaal onderdelen van. (*Applaus*)

De heer Jacky Maes : Dit voorstel tot wijziging van decreet kwam er niet zomaar. Het is goed om er nog eens aan te herinneren dat sedert het CD&V-voorstel van 28 maart 2003, de mestverwerkingproblematiek gedurende 6 vergaderingen van de commissie Leefmilieu en diverse hoorzittingen met allerlei organisaties en de Mestbank besproken werd. Daarnaast waren er nog talrijke informele contacten met allerlei betrokkenen. Ik wens de voorzitter van de commissie Leefmilieu, collega Timmermans, dan ook te feliciteren. Het bewijs werd geleverd dat de meerderheid geen verdragingsmanoeuvres wenste uit te voeren. Het voorstel kan nog voor het einde van het jaar ter stemming worden voorgelegd.

Ik sta positief ten opzichte van dit voorstel. Het MAP dateert van 1991. Het heeft tot doel om het leefmilieu te beschermen tegen nutriënten. Het MAP was en is een milieudecreet. Normaal gezien zijn mest en nutriënten goede zaken. Grond wordt er immers vruchtbaarder van. Onze beschaving heeft veel aan mest te danken. In Vlaanderen is mest echter een probleem geworden. We leven immers met te veel mensen en dieren op een te kleine oppervlakte. Er komen dus te veel nutriënten in het milieu terecht. Stikstof en fosfor zijn noodzakelijke bouwstenen. Indien ze echter in te hoge concentraties voorkomen, zijn ze schadelijk voor het milieu.

Met deze inleiding wens ik het belang van het milieudecreet te onderstrepen voor ons en voor iedereen die in de landbouwsector werkt. We hebben er alle belang bij om, zelfs zonder rekening te houden met de Europese nitraatrichtlijn, het nutriëntengehalte te laten afnemen. Misschien moeten we wel dankbaar zijn voor deze nitraatrichtlijn. Ze dwingt ons immers om onze verantwoordelijkheid te nemen.

Voor de opheffing van het mestoverschot bestaan geen tientallen oplossingen. Men kan het veevoeder

aanpassen, men kan de nutriënten exporteren, men kan de veestapel afbouwen en de nutriënten verwerken. Als er andere oplossingen waren, zouden die welkom zijn.

We worden hier niet met een recent probleem geconfronteerd. Beweren dat men te kampen heeft met een tijdsprobleem is flagrant onjuist en intellectueel oneerlijk. Acht jaar geleden werd de mestverwerkingsplicht al in het MAP opgenomen. In 1995 wist men dus al wat er allemaal aankwam. Vijf jaar geleden, in 1999, heeft dit parlement goedgekeurd dat de mestverwerkingsplicht ook effectief ingevoerd werd. Toch werd ze, vanwege diverse problemen, tot twee keer toe met twee jaar uitgesteld. Waarom werd er zo veel tijd verloren? Ook dit jaar nog bleken er nog allerlei bedrijven niet aan de mestverwerkingsplicht te kunnen voldoen.

Ere wie ere toekomt. Op 28 maart van dit jaar diende CD&V een voorstel in. Op 6 mei diende de VLD een tweede voorstel in. Sp-a, Spirit en het toenmalige Agalev schoven een eigen alternatief naar voren. Het sp-a voorstel had zeker niet tot doel de besprekingen te vertragen. Het werd om diverse redenen ingediend.

Vooreerst is een volledige nutriëntenverwerking heel duur en moeilijk haalbaar. Verder leerden de diverse hoorzittingen ons dat mestverwerking mogelijk is en dat hiervoor goede voorbeelden bestaan. De cijfers van de Mestbank in het voortgangsrapport bewijzen overigens dat al een hele weg is afgelegd. Het nutriëntenoverschot is ook al aanzienlijk afgenomen. Door voedselaanpassing vermeerde men 13 miljoen kilogram bijkomende fosfor. Ook voor stikstof verwacht men een positieve evolutie. De afbouw van het aantal dieren zorgen voor een daling van 7 miljoen kilogram fosfor.

Niettegenstaande al deze maatregelen bestaat nog steeds een aanzienlijk overschot. Het voortgangsrapport van de Mestbank bewijst ons dat er nog steeds reële mestoverschotten bestaan van tussen 11 en 15 miljoen kilogram fosfor en van tussen 27 en 40 miljoen kilogram stikstof. Bij dit laatste overschot werd de aanpak aan de bron reeds meegerekend. Voor fosfor kan de aanpak aan de bron niet verbeteren. De hoeveelheid stikstof kan echter nog met 9 miljoen kilogram worden gereduceerd. Het resterende mestoverschot zal moeten verwerkt of geëxporteerd worden.

De conclusies van de Mestbank worden bevestigd door de cijfers van het MAP-meetnet. Alhoewel er al een opmerkelijke verbetering zichtbaar is, wordt er nog bij een derde van de metingen een overschrijding van 50 milligram per liter vastgesteld.

De mestverwerking staat nog steeds niet waar ze zou moeten staan. Mestverwerking moet dus verder gestimuleerd worden. Als men de milieudoelstellingen wil halen, moet men het bestaande decretaal kader durven wijzigen. Op basis van de hoorzittingen en de conclusie die voortvloeide uit deze hoorzittingen heeft de sp-a-fractie een nieuw voorstel ingediend op 22 oktober.

De inbreng van sp-a was nodig en heeft een nieuwe dimensie gegeven aan het probleem. Het was de bedoeling de milieubelangen te verzoenen met de belangen van de sector. Dit kon door een uitgebreide substitutie mogelijk te maken, de mestverwerking te stimuleren via certificering van de installaties en uitstel en mogelijkheid tot opheffing van de superheffing toe te staan als er in mestverwerkingsinstallaties geïnvesteerd werd.

De voorstellen van VLD, sp-a, Spirit en Groen! Verschilden nogal van elkaar. Er was echter wederzijds begrip en men had de vaste wil om een oplossing voor de sector uit te werken. Het was niet altijd makkelijk. Iedereen heeft immers zijn eigen uitgangspunten. We wilden echter een combinatie maken van een gezonde landbouwsector met een gezond milieu. Verder wilden we vermijden dat mensen met een goed werkende installatie de dupe zouden worden van te sterke wijzigingen. Iedereen die nu verwerkingsplichtig is, moet dat ook blijven. Verder mag de te verwerken hoeveelheid mest niet te fel dalen.

Het voorliggende voorstel is goed. Vooreerst is er immers een merkelijke verbetering van de mestverwerkingsplicht. Verder is er een ruime substitutie van 55 procent, dragen de sterkste schouders, de zwaarste lasten, zijn er stimulerende maatregelen zoals certificaten, vrijstellingen en opheffing van de superheffing bij investeringen in de mestverwerking en is er de milieubeleidsafspraken. Met deze laatste wil de sector zelf zijn verantwoordelijkheid nemen.

Om zeker te zijn dat de MBO zal werken is de verhoogde verwerkingsplicht bij het halen van de doel-

stellingen een stok achter de deur. Het voorliggende voorstel is wat betreft de opschorting en de opheffing van de superheffing eenvoudiger dan het onze.

Toch moeten we onder ogen zien dat dit alweer een verandering in de decreetgeving betekent. De sector vraagt dit te vermijden, maar in dit geval is hij bij een wijziging zeker gebaat. Mensen die reeds in een installatie geïnvesteerd hadden, vreesden dat hun installatie zou droogvallen omdat de verlaging van de verwerkingsplicht de aanvoer kleiner zou maken. De MBO kan hier een oplossing bieden.

Ik roep de sector op positief te reageren, en verantwoordelijkheid te nemen door creatief te werken naar een oplossing via de MBO. Als het voorstel hier vandaag goedgekeurd wordt, moeten we ervan uitgaan dat het daadwerkelijk een verbetering is. Toch blijf ik aansturen op de uitwerking van een MAP-3 omdat dit zowel de landbouw als het milieu ten goede zal komen. (*Applaus*)

De heer Erik Matthijs : Laat mij de zegebulletins van de meerderheid enigszins temperen. Ik heb drie grote bedenkingen bij dit voorstel. Op de eerste plaats is de voorgestelde oplossing geen oplossing, ten tweede mag of kan de mestverwerkingsplicht maximum 75 procent bedragen, en ten derde is het sluitstuk, de MBO, niet realistisch en niet werkbaar.

De uitwerking van dit voorstel heeft lang geduurd. De heer Denys poneerde in de plenaire vergadering van 19 maart dat 100-procentverwerkingsplicht nodig was om de druk op de ketel te houden, maar met het oog op de verkiezingen voerde hij aansluitend een nummertje op door te zeggen dat hij plots was gaan twijfelen door de gegronde argumentering van de boeren zelf, die hij daags tevoren over de vloer had gekregen. Zij beweerden immers dat het verlagen van de norm eigenlijk zou leiden naar meer mestverwerking, en dat de lat niet te hoog mocht gelegd worden om de hele zaak sociaal-economisch en technisch haalbaar te maken.

Daarna maakte het voorstel nog een lange evolutie door om ten slotte vervangen te worden tot het voorliggende voorstel van de meerderheid. De heer Denys durft nu te beweren dat het beter is dan het oorspronkelijke voorstel dat hijzelf met zijn fractie en initieel zelfs zijn partijvoorzitter indiende. Daarover ben ik onthutst. Hoe kan hij beweren dat de 90- procentverwerkingsplicht, gekoppeld aan een MBO, beter is dan het oorspronkelijke voorstel dat in de commissie een meerderheid had ?

De heer Denys heeft niet één keer willen luisteren naar de argumenten van CD&V. Had hij dat wel gedaan, dan had hij moeten toegeven dat ze juist waren.

De heer André Denys : De heer Matthijs zegt dat het onbegrijpelijk is dat ik het compromis beter vind dan het oorspronkelijke voorstel. Toch is dat zo. Aan de ene kant is de mestverwerking betaalbaar, aan de andere kant worden de milieudoelstellingen gehaald. Wij zijn tot dat besef gekomen door de cijfers die de Mestbank ons in de commissie doorspeelde.

Ik ga er niet mee akkoord dat een MBO niet kan functioneren. Het is een mooi voorbeeld van hoe het middenveld, op een structurele, wettelijke vastgelegde wijze, betrokken wordt in de oplossing van problemen. Hoe kan de CD&V, bij uitstek partij van het middenveld, dat dan slecht vinden ? De MBO maakt het mogelijk het restant weg te werken in overleg tussen de overheid en de sector. In een amendement vragen wij de sector mee naar een alternatief te zoeken. Beweren dat de MBO niet zal werken, staat dus gelijk met de bewering dat de sector onwillig is om verantwoordelijkheid op zich te nemen, en uitsluitend syndicaal wil optreden.

Het is niet correct dat de heer Matthijs beweert dat we de norm verlaagden naar 90 procent. Dat is immers enkel zo voor 136 bedrijven, waarvan slechts 76 varkensbedrijven zijn. Voor alle andere doen we veel meer dan wat de CD&V ooit mee goedkeurde. Ik had gehoopt dat de oppositie hier vandaag de eerlijkheid zou hebben ook positieve zaken te zien. Als de oppositie beweert dat wat hier voorligt slecht is, is ze ongelooftwaardig en intellectueel oneerlijk.

De heer Erik Matthijs : Ik beweerde niet dat de sector geen MBO wou, maar alle betrokkenen zeggen dat de uitvoering ervan slecht zal aflopen.

In november 2002 stelde CD&V voor om de 100- procentverwerkingsplicht af te schaffen. Nochtans bleven de meerderheidspartijen ze in februari 2003 handhaven. Een maand later begint men te twijfelen, zoals ik daarstraks al aanhaalde; Men beloofde binnen de twee weken met een oplossing te komen. Men gaf daarop toe dat de 100 procent contraproductief werkte, en dus afgeschaft zou worden. Eind maart stelde CD&V een graduele afbouw voor.

In mei weigerde de meerderheid daarover te stemmen. VLD diende snel een eigen voorstel in, dat echter veel te complex was. Na hoorzittingen en grondig onderzoek op het terrein dienden sp.a, Spirit en Agalev in oktober een nieuw voorstel in, waarbij in de toelichting stond dat koude sanering ook een middel zou zijn om de varkensstapel te verminderen. Het voorstel was gewoon slecht. Het huidige voorstel is een compromis van die beide meerderheidsvoorstellen. Hoe kan het dan goed zijn ?

De heer André Denys : Waar is in het voorstel sprake van koude sanering ? U geeft de indruk dat we ooit hebben gezegd dat men verplicht moet afbouwen.

De heer Jacky Maes : Wat de heer Matthijs zegt, klopt niet. In de memorie van toelichting staat dat koude sanering zou kunnen worden gehanteerd. Dat het een middel is, impliceert evenwel nog niet dat het ook toegepast wordt. We spreken vandaag over het voorliggende voorstel van decreet en niet over het verleden.

De heer Johan Malcorps : Onze voorstellen zijn er net op gericht om koude sanering te allen prijze te vermijden. Stellen dat sp.a, Spirit en Groen! haar hebben voorgesteld, is intellectueel niet eerlijk.

De heer Erik Matthijs : Het staat in de memorie van toelichting. Ik heb niets verkeerd gezegd.

We aanvaarden de volgende elementen uit het voorstel van decreet niet : de onwerkbaar 90 procent-mestverwerkingplicht; de onredelijke eisen met betrekking tot de substitutie en het ontbreken van de relatie met de milieudoelstellingen, de onredelijke eisen van de MBO, de onredelijke termijn waarbinnen een MBO moet worden afgesloten.

We zullen onze amendementen opnieuw indienen : het invoeren van een verwerkingsplicht van 30, 45, 60 of 75 procent, vrije substitutie en een mededelingsplicht van de Mestbank. De amendementen op het voorliggende voorstel van decreet gaan over het schrappen van de MBO en eventueel van alle bepalingen ervan.

De heer André Denys : Hoe groot is de opbrengst van de mestverwerking in Vlaanderen in het CD&V-voorstel ?

De heer Erik Matthijs : Ik heb dat niet berekend.

De heer André Denys : Dat is niet ernstig.

De heer Erik Matthijs : Ik stel een haalbaar percentage voor, zowel technisch als sociaal-economisch. Men wordt op die manier gestimuleerd om de milieudoelstellingen te bereiken.

De heer Jos De Meyer : Door het voorstel van CD&V kan er meer mest worden verwerkt. Dat is een goede zaak voor zowel het leefmilieu als de landbouw.

De heer André Denys : Het minste wat men kan doen als men een betaalbare mestverwerking wil, is zeggen hoe groot de opbrengst van de mestverwerking in Vlaanderen zal zijn.

Waarom vraagt men in de amendementen meer substitutie en een lagere verwerkingplicht, als men gelooft dat men meer mest gaat verwerken ? Ik ben ervan overtuigd dat Vlaanderen in 2005, zelfs in 2004, nitraatvrij zal zijn als men 100 procent van de mestverwerkingplicht realiseert.

De heer Jos De Meyer : Het voorstel van decreet betekent het einde van een aantal goed gestructureerde bedrijven in Vlaanderen.

De heer Erik Matthijs : Ons voorstel was te eenvoudig voor de meerderheidspartijen. Wetgeving moet complex zijn zodat de Mestbank de boeren het leven zuur kan blijven maken. Het voorstel van CD&V is duidelijk : men is niet, 30-, 45-, 50- of 75-procent-mestverwerkingplichtig; men kan de verwerkingsplicht invullen door substitutie en de Mestbank vertelt vooraf hoeveel men moet verwerken.

Minister Ludo Sannen : De Mestbank functioneert volgens de regels. Ik neem het verwijt niet dat de Mestbank alleen bestaat om de boeren het leven zuur te maken.

De heer Erik Matthijs : In het decreet van 1991 staat dat de Mestbank een begeleidende taak heeft. Daarop moet meer nadruk worden gelegd.

Het voorstel van CD&V is haalbaar. Een eenvoudig decreet is beter voor de sector en het milieu. (*Applaus bij CD&V*)

De heer Frans Wymeersch : Het feit dat de meerderheid amendementen indient, kan erop wijzen dat de heer Denys gisteravond bezoek heeft gehad van enkele boeren. Het voorstel van decreet dat in de commissie is goedgekeurd, voldoet niet. Ik stel ook vast dat de heer Denys afgestapt is van zijn voornemen om een nieuw MAP te schrijven. Blijkbaar was dat politiek niet haalbaar.

Het VB en ook de CD&V konden zich vinden in het initiële voorstel. Na heel wat hoorzittingen en discussies kwam er een tegenvoorstel van sp-a, Spirit en Groen!. Dat was voor de heer Denys een reden om in te binden.

Volgens het oorspronkelijke voorstel van decreet van de heer Maes cum suis zijn er verschillende sporen om het mestoverschot te beperken : een beperking aan de bron, de natuurlijke afvloeï, de mestverwerking, de gesubsidieerde afbouw van de veestapel of warme sanering, de economische sanering - waarbij de boer de keuze heeft tussen het betalen van heffingen of het afbouwen van zijn veestapel - en ten slotte de koude sanering, de afbouw van de veestapel.

De economische sanering moet volgens dit voorstel het sluitstuk zijn van de mestpolitiek in Vlaanderen. Dit instrument staat gelijk met het pesten van de boeren, onder het mom van het halen van sociaal-economische doelstellingen. Als men in de memorie van toelichting kan lezen dat heel Vlaanderen als kwetsbaar gebied moet worden beschouwd, dan weet men waar de inspiratie voor dit voorstel van decreet vandaan komt.

Het Vlaams Blok gelooft in de landbouw. Mijn partij is het niet eens met de opvatting van de laatste jaren dat mest per definitie moet worden beschouwd als een afvalstof die schadelijk is voor het leefmilieu, een denkwijze waarvan nu zelfs de landbouwers en bepaalde landbouworganisaties doordrongen zijn. Wij daarentegen gaan ervan uit dat mest in de eerste plaats en nagenoeg uitsluitend een grondstof is.

De overheid heeft de taak de mestproblematiek aan te pakken. De meerderheid maakt een ondoorzichtige decreetgeving echter nog ondoorzichtiger en biedt geen zekerheid aan de sector. Ze maakt de landbouwers wijs dat ze al blij mogen zijn met een kleine verbetering in de decreetgeving. De landbouw is de enige resterende primaire sector in Vlaanderen, die instaat voor veilige voedselvoorziening. De decreten moeten ervoor zorgen dat de boeren wat minder lastig zijn dan in het verleden. De boeren zijn daarmee echter niet fundamenteel geholpen. Men garandeert geen groeimogelijkheden en stilstaan is achteruitgaan. Als de overheid het lef heeft bepaalde maatregelen op te leggen omwille van het milieu of van andere doelstellingen, dan moet ze daar de nodige consequenties aan verbinden. In plaats van de sector medeverantwoordelijk te maken, moet de overheid haar eigen verantwoordelijkheid nemen.

In het verleden heeft men me verweten dat ik er inzake mestverwerking een collectivistische visie op nahoud. Het zij zo. Als de overheid de sector verplicht naar mestverwerking te gaan, dan moet ze ook de instrumenten aanreiken die een grootschalige mestverwerking mogelijk maken en dan moet ze daarin ook participeren. Ze moet zelf het voortouw nemen, zelfs financieel.

De heer André Denys : Het alternatief van het Vlaams Blok is dus dat de overheid zelf een grootschalige mestverwerking uitbouwt. Denkt u echt dat een grootschalige mestverwerking waarin de overheid

participeert - een soort Aquafin voor de mest - de mestverwerking goedkoper zal maken dan de vaak kleinschalige initiatieven van vandaag ?

De heer Frans Wymeersch : De eerste discussie is niet een goedkopere of een duurdere mestverwerking. Om bepaalde normen te halen is er een overschot aan mest en dat overschot moeten we kunnen wegwerken. Daarvoor hebben we onder meer mestverwerkingsinstallaties nodig. Dan zeg ik dat de overheid haar verantwoordelijkheid moet opnemen voor het leefmilieu en tegelijkertijd ook voor een leefbare landbouwsector in Vlaanderen.

De heer Denys zegt echter dat de overheid de mestverwerking niet mag subsidiëren. Anderzijds zegt hij dat mestverwerking pas mogelijk is als de overheid een pro-actief beleid voert. Dat betekent dat investeren in mestverwerking op dezelfde manier moet worden gesubsidieerd via het Landbouwinvesteringsfonds (LIF).

De heer André Denys : Ik heb gezegd dat men moet nagaan of de LIF-instrumenten kunnen worden gebruikt voor investeringen in mestverwerking. Het is niet logisch dat LIF-steun wel mogelijk is voor mestinjectoren en niet voor mestverwerking. Europa verzet zich daartegen, wat ik onbegrijpelijk vind. Wettelijk is deze steun echter momenteel niet mogelijk, tenzij Europa zijn houding wijzigt.

De heer Frans Wymeersch : Ik ben zeker geen aanhanger van de Amerikaanse landbouwpolitiek en evenmin van de huidige Europese landbouwpolitiek. We worden geconfronteerd met Europa en we accepteren alles.

De heer André Denys : Men moet toch rekening houden met Europa. U zou toch niet willen dat we een initiatief nemen dat te vergelijken is met de Maribel-operatie voor de textielsubsidies. Jaren later moest men deze subsidies terugbetalen. Of wil het Vlaams Blok een Vlaanderen buiten Europa ?

De heer Frans Wymeersch : Men moet rekening houden met Europa. Door zich slaafs op te stellen en steeds verder te gaan op de ingeslagen weg, raakt men echter niet vooruit. De overheid en de sector moeten hun verantwoordelijkheid nemen en de instrumenten aanreiken binnen het kader dat kan en mag gecreëerd worden. De overheid moet de verantwoordelijkheid voor mestverwerking op zich nemen.

Het voorstel van de heer Denys is er uiteindelijk niet gekomen, hoewel het noodzakelijk was. Het huidige voorstel maakt de decreetgeving zeker niet duidelijker. De heer Denys geeft dat zelf toe. Blijkbaar moet men voortbouwen op MAP-1 en MAP-2. Een dergelijke ingewikkelde wetgeving is een slechte wetgeving. De mensen uit de sector zullen dit niet begrijpen, maar ze zullen het toch moeten uitvoeren, zo niet worden ze gestraft.

De heer André Denys : Niemand in de sector wil terug naar de oude wetgeving.

De heer Frans Wymeersch : Ik heb geschetst hoe de mensen van de landbouwsector zich voelen. Ik hoop dat u daarover nadenkt. Het probleem van de mestverwerking is niet opgelost en het zal het nog erger worden.

Ik heb hier horen vertellen dat er goed parlementair werk is geleverd.

Ik ben eerder van mening dat de meerderheid goed werk geleverd heeft. Het eerste voorstel van de heer Denys was immers beter dan dit compromis. Er was een meerderheid voor het eerste voorstel : de VLD, CD&V en het Vlaams Blok stonden erachter. Maar blijkbaar kon dat niet voor de coalitiepartners : zij dienden in oktober een eigen voorstel in. De heer Denys moest inbinden. Ik hoop dat hij ooit beloofd wordt voor zijn trouw.

In tegenstelling tot de heer Denys zullen wij politieke belangen nooit boven de belangen van de sector plaatsen. Omdat dit voorstel van decreet de bestaande decreetgeving niet verbetert, zullen wij het niet goedkeuren. (*Applaus bij het VB*)

De heer Johan Malcorps : Opkomen voor een duurzame landbouw, is opkomen voor de leefbaarheid van

de landbouw. Overbemesting is een van de grote problemen die we geërfd hebben. Deze regering probeert dat probleem op te lossen. In Vlaanderen zijn er gewoonweg te veel varkens en dat kan alleen met volumemaatregelen aangepakt

worden. Wij verkiezen een warme sanering boven de aftakeling van de familiale landbouwproblemen.

Wij hadden aanvankelijk bedenkingen bij mestverwerking, maar nu is iedereen het erover eens dat mestverwerkingsinstallaties nodig zijn. Na jaren zoeken, blijkt dat men nu toch vooruitgang boekt. De mogelijkheden zijn reëel.

Ik vind het jammer dat CD&V op de Mestbank schiet want wij gaan uit van het goede werk dat de Mestbank levert.

De heer Erik Matthijs : Ik heb niet op de Mestbank geschoten. Ik heb er alleen op gewezen dat de sector meer steun en begeleiding verwacht van de Mestbank.

De heer Johan Malcorps : De heer Matthijs krabbelt terug. Belangrijk is dat we het werk van de Mestbank erkennen. Uit haar voortgangsrapport - dat ons referentiepunt moet zijn - blijkt dat er nog ieder jaar een te verwerken mestoverschot is. Daarom moeten we mestverwerking aanmoedigen. We gaan daarbij uit van de mogelijkheid om samen te werken met de sector.

We mogen echter niet vergeten dat we afhankelijk blijven van de Europese Unie. Bij het berekenen van het mestoverschot gaan we ervan uit dat 46 procent van Vlaanderen kwetsbaar gebied is. Voor de Europese Unie is Vlaanderen volledig kwetsbaar gebied.

De milieudoelstellingen staan centraal. Wij aanvaarden de doelstellingen van de Europese nitraatrichtlijn. Wie zoals het Vlaams Blok doet alsof de Europese richtlijn niet bestaat, bewijst de sector absoluut geen dienst.

Door voortaan met een MBO te werken, kan samengewerkt worden met de sector. Aan de milieudoelstellingen kan niet geraakt worden, maar we zullen voortaan wel afspreken en samenwerken met de sector hoe die doelstellingen gehaald kunnen worden.

Men verwijt de meerderheid dat ze haar ideeën heeft veranderd na de hoorzitting. We zijn ook na de hoorzitting contact blijven houden met de sector. We zijn inderdaad van mening veranderd omdat we samen naar een oplossing hebben gezocht. Dat vandaag nog amendementen zijn ingediend, bewijst dat we bereid zijn om samen te werken.

De verwerkingsplicht van honderd procent behouden is contraproductief. Het is dus onze bedoeling de mestverwerking op gang te krijgen. Daarom zijn er garanties nodig voor de kleine bedrijven. Wie al een initiatief genomen heeft, moet daarvoor beloond worden. We hebben het voorstel van de heer Denys grotendeels gevolgd en zijn tot een compromis gekomen tussen de doelstellingen en de haalbaarheid.

Dat was niet eenvoudig. Wat zijn precies grote bedrijven ? Welke initiatieven werken al echt ? Wat is de best beschikbare techniek ? Precies daarom wordt de superheffing één jaar uitgesteld.

Aan de hand van amendementen hebben we geprobeerd zo veel mogelijk problemen op te lossen. We hebben niet alle problemen kunnen oplossen omdat we streven naar een evenwicht tussen landbouw en milieu.

Nu is het natuurlijk afwachten of de sector verantwoordelijkheid wil nemen. Ik ben ervan overtuigd dat de bereidheid er is. Omdat de sector problemen had met de bijkomende taak, zijn we bereid samen met de sector naar een alternatief te zoeken om het stikstofoverschot weg te werken. Daartegenover staat wel dat we een constructieve houding van de sector verwachten. CD&V gaat ervan uit dat niemand wil meewerken aan de MBO. Wij reiken de sector de hand.

Dit voorstel is niet ideaal. We torsen een loodzware erfenis uit het verleden en zitten met een enorm technisch kluwen. Het blijft een compromis maar het legt geen hypotheek op een nieuw, eenvoudiger MAP3, waarvoor het studiewerk al gestart is. (*Applaus bij de VLD, sp-a, Groen! en VU&ID*)

De heer Jacques Timmermans : Dit voorstel maakt het sociaal-economisch mogelijk om de milieudoelstellingen te bereiken. Behoudens de ultrarechtse zijde van dit parlement, waarvan we nog nooit enig zinnig voorstel gekregen hebben, heeft elke fractie haar verantwoordelijkheid genomen. CD&V heeft vroeger al een regeling opgesteld. Het spijt me echter dat niet alle democratische partijen eensgezind een nieuw voorstel kunnen steunen. De mestverwerkingplicht en het halen van de milieudoelstellingen waren de struikelblokken. Het meerspoenbeleid is immers al ingevuld door de sector zelf.

De heer Denys heeft door zijn voorstel een wisselwerking van ideeën op gang gebracht waardoor een compromis mogelijk werd. We hebben daarbij nooit advies gevraagd aan de regering : dit is een parlementair initiatief. Ik hoop dat we verder kunnen samenwerken om een en ander nog beter te maken.

Tot slot wil ik benadrukken dat de progressieve partijen van de meerderheid oog en oor hebben voor de problemen van de landbouwers en hen zo veel mogelijk willen helpen. (*Applaus bij de VLD, sp-a en Groen!*)

De heer Jef Van Looy : Vandaag wordt het meststoffendecreet van 1999 nog maar eens gewijzigd. Toen werd, onder druk van Europa, vlak voor de verkiezingen een nieuw MAP goedgekeurd. Dat was onvoldoende doordacht, daarom trad het niet in werking.

De nieuwe meerderheid, met Agalev en de VLD, die het decreet in de oppositie hadden afgebroken, liet het decreet, zonder fundamentele wijzigingen, na negen maanden wel in voege treden. Alle heffingen, zelfs de superheffing, werden met terugwerkende kracht ingevoerd. De amendementen van CD&V werden verworpen. Men beloofde wel een nieuw decreet of een grondige aanpassing. Nu, vier jaar later, is daar nog geen sprake van.

De aanpassing van dit voorjaar kwam er onder druk van een voorstel van mijn fractie. Toen al pleitten wij voor de afschaffing van de 100 procent-verwerkingplicht, de vrije substitutie en de afschaffing van de lange afstandstransporten. We zijn trouwens blij dat de meerderheid ons amendement over dat laatste heeft aanvaard.

De heer André Denys : Ik wil dit voorstel vergelijken met het Kelchtermans-decreet van 1999.

Voor bedrijven met een mestproductie van 7,5 tot 10 ton blijft de verwerkingsplicht 30 procent. Voor alle andere bedrijven daalt de verwerkingsplicht van 100 procent : tot 50 procent voor bedrijven met een mestproductie van 10 tot 12,5 ton; tot 75 procent voor bedrijven met 12,5 tot 15 ton; tot 90 procent voor bedrijven boven de 15 ton. Alle bedrijven mogen bovendien tot 55 procent van hun verwerkingsplicht substitueren. Voorheen was de mestverwerkingplicht dus moeilijker en duurder voor de landbouwers.

De heer Jef Van Looy : We hebben het decreet toen wel goedgekeurd, maar niet in werking laten treden omdat we meenden dat het te weinig doordacht was. In een artikel bijvoorbeeld staat de 100 procent-verwerkingsplicht, naast een systeem van 40, 45, 60 en 75-procent-verwerkingsplicht. Omdat deze meerderheid geen alternatief had, heeft ze dit decreet wel in werking laten treden.

Bij de aanpassing in het voorjaar drong het stilaan tot minister Dua en de heer Denys door dat de 100 procent-verwerkingsplicht investeringen in mestverwerking in de weg stond. Omdat het aangekondigde voorstel van de heer Denys uitbleef, diende CD&V een eigen voorstel in om het te kunnen bespreken voor het zomerreces. In juni, bij de besprekingen in commissie, diende de heer Denys alsnog een eigen voorstel in.

De meerderheid wenste niet over het CD&V-voorstel te stemmen.

Alles werd naar het najaar verschoven. Eind oktober deed de sp-a-fractie een eigen, mondeling voorstel. Ook toen wenste de meerderheid niet te stemmen over het voorstel van CD&V. Twee weken later diende de sp-a dan toch een tekst in. Korte tijd later was die tekst echter weer verdwenen. De heer Denys amendeerde zijn eigen voorstel volledig en kreeg hiervoor de steun van de andere meerderheidsfracties.

De Mestbank gooit met de miljoenen kilogrammen fosfaat en stikstof en met de werkelijke en theoretische acceptatiegraad.

In de meest recente editie van 'Boer en Tuinder' wordt al het cijfermateriaal van de voortgangsrapporten van de Mestbank omgerekend naar kilogram fosfaat en stikstof per hectare. Dat is werkelijk verhelderend. In de jaren 1998-1999 kenden we een productie van 85 miljoen kilogram fosfaat en 205 miljoen kilogram stikstof.

Per hectare betekent dat 130 kilogram fosfaat en 266 kilogram stikstof. Op dat ogenblik was dat volledig binnen de toegelaten normen.

Wanneer men echter naar de in 2003 in voege getreden eindnormen kijkt, dan stelt men vast dat er in 1999 een overproductie per hectare was van 20 kilogram fosfaat en 40 kilogram stikstof.

Bekijkt men de huidige cijfers en houdt men rekening met wat men vandaag exporteert aan nutriënten, dan zien we dat we nog 87 kilogram fosfaat en 198 stikstof per hectare overhouden. Vergelijkt men deze cijfers met de bemesting die vandaag toegelaten wordt en houdt men bij dit alles ook rekening met de kwetsbare gebieden en de derogatie, dan is er vandaag een tekort van 26 kilogram fosfaat en 30 kilogram stikstof per hectare.

Van een ruim overschot zijn we dus naar een ruim tekort geëvolueerd. De sector heeft dus enorme inspanningen geleverd om, jaar na jaar, de productie van nutriënten, fosfor en stikstof terug te dringen. De verwerkingsplicht van 1998 staat vandaag nog in het decreet. Ze werd in het licht van de toenmalige mestproductie en de eindnormen die in 2003 zouden ingaan, opgesteld.

Als men in 2003 de mestverwerkingsplicht opnieuw oplegt, moet men dit doen in het kader van de huidige mestproductie. Vandaag is er een mesttekort en geen mestoverschot.

Toch berekent de Mestbank dat er een mestoverschot is van 11 à 15 miljoen kilogram fosfaat en 30 à 40 miljoen kilogram stikstof.

In de commissie Leefmilieu had ik een lange discussie met de Mestbank over de manier waarop de ze de acceptatiegraad van 2002 berekend had. Voor 2001 berekende de Mestbank een acceptatiegraad van 90 procent. Voor 2002 kwam ze tot een acceptatiegraad van 70 procent. Hoewel ze van de landbouwers alle noodzakelijke gegevens kon verkrijgen, baseerde de Mestbank zich voor die laatste berekening niet op het reëel gebruik van dierlijke mest in 2002 maar deed een beroep op cijfers van 2001, die dan werden bijgestuurd. In de commissie heb ik meermaals gevraagd wat de bijstellingen precies inhielden. Ik heb daarop echter nooit een antwoord gekregen.

Als ik het door de Mestbank berekende mestoverschot aftrek van de reële mestproductie, kom ik tot een eindresultaat van 76 kilogram fosfor en 170 kilogram stikstof per hectare. Er is dus een fosfortekort van 31 procent en een stikstoftekort van 26 procent. Ik moet dus concluderen dat de Mestbank de productie van kunstmeststof wil stimuleren. Wellicht heeft dit te maken met het feit dat de nieuwe minister van Milieu in de buurt van Tessenderlo Chemie woont.

Het intrigeert me buitengewoon dat, wanneer men het door de Mestbank berekende mestoverschot aftrekt van de reële mestproductie, men uiteindelijk bij 170 kilogram stikstof per hectare uitkomt. Indien heel Vlaanderen als een kwetsbaar gebied beschouwd wordt en er geen derogatie wordt toegepast, heeft de mestbank het bij het juiste eind. Vlaanderen wordt echter maar voor 42 procent van zijn grondgebied beschouwd als kwetsbaar gebied. In deze kwetsbare gebieden is bovendien ook nog derogatie mogelijk. De Mestbank is dus uitgegaan van 170 kilogram stikstof. Van dat cijfer heeft ze dan het overschot berekend om te komen tot deze acceptatiegraad. In de commissie kon de Mestbank echter niet verklaren op welke manier ze tot deze acceptatiegraad kwam.

In feite heeft ze dus haar werk slecht gedaan en heeft ze, samen met haar opdrachtgevers, het decreet naast zich neergelegd. De Mestbank en haar opdrachtgevers houden er een andere agenda op na.

De heer André Denys : Tijdens de commissie besprekingen en de hoorzittingen is er gediscussieerd over de hoeveelheden te verwerken mest. Indien men de milieudoelstellingen wil bereiken, moet men 11 miljoen

kilogram fosfaat verwerken.

Over het aantal dieren, over het aantal bedrijven en over de gevolgen van de andere maatregelen bestaat er geen discussie. Alleen over de acceptatiegraad is men het niet eens.

In plaats van 11 miljoen kilogram te verwerken fosfaat, komen wij, als de mestverwerkingsplicht volledig uitgevoerd wordt, aan 8.2 miljoen kilogram.

Als men de materie in haar totaliteit benadert, zijn de cijfers van de Mestbank, voor wat de acceptatiegraad betreft, tot 5 procent bediscussieerbaar. Als men het heeft over 10 tot 20 procent, overdrijft men.

Om tot juiste cijfers te komen, is er precies de MBO. Deze MBO is een platform om na te gaan of de cijfers correct zijn en om na te gaan of er alternatieven zijn. Van 11 miljoen kilogram tot 8.2 miljoen kilogram komend, kan men niet anders dan vast te stellen dat we een enorme inspanning geleverd hebben.

De heer Jef Van Looy : Ik heb nooit beweerd dat de cijfers van de Mestbank fout waren. Ik heb enkel gezegd dat de acceptatiegraad bediscussieerbaar is. Als men alle cijfers bekijkt, kan men enkel concluderen dat men er een andere agenda op nahoudt.

In de commissie discussieerden we over bedrijven die meer dan 15 ton fosfaat produceren. Moeten deze bedrijven deze hoeveelheid volledig verwerken, 90 procent ervan of 75 ervan ? Uiteindelijk kwamen we tot de conclusie dat de verwerkingsgraad tussen de 90 en 95 procent moet liggen. Reken ik dit verschil om dan komen we uiteindelijk tot 1 tot 1.2 kilogram fosfaat en 3 tot 4 kilogram stikstof per hectare. De sector heeft de laatste tijd veel meer gerealiseerd dan hetgeen waar wij over discussiëren. In feite gaat het dus over futiliteiten.

Voor die groep van bedrijven is het verschil tussen 90 en 75 procent verwerking verwaarloosbaar. De gevolgen zijn echter enorm groot. Het is er de heer Denys niet om te doen de milieudoelstellingen te halen, maar om de veehouderij onderuit te halen. De 100 beste familiale varkensbedrijven worden met de rug tegen de muur gezet.

Van het oorspronkelijke voorstel van de heer Denys blijft niet veel over. Oorspronkelijk was er sprake van een trapsgewijze verwerkingsplicht van 30, 50 en 75 procent. Nu is er echter opnieuw sprake van 90 procent, hoewel alle betrokkenen uit de sector het erover eens zijn dat dit niet haalbaar is. De oorspronkelijke vrije substitutie is nu totaal verdwenen. Wat nu voorligt is, in tegenstelling tot wat de heer Denys beweert, strenger dan wat in het decreet stond.

De heer André Denys : Dat is onjuist. Voor de categorie van minder dan 7,5 ton was er vroeger geen substitutie, terwijl er nu in 30 procent voorzien is. De middelgrote categorie, van 10 tot 12,5 ton, behoudt 55 procent. De substitutie van de categorie van 12,5 tot 15 ton wordt opgetrokken van 40 naar 55 procent, die van de categorie van meer dan 15 ton van 25 naar 55 procent. Dit is toch niet lager?

De heer Jef Van Looy : De heer Denys draait zichzelf een rad voor het oog : de 55 procent substitutie slaat op de 50, 75 of 90 procent van de verwerking. Bovendien mag het, binnen die 55 procent, dan nog maar om 90 procent kippenmest gaan, iets wat bovendien over twee jaar zal wegvallen. Het is dus hoe dan ook een stuk strenger dan vroeger. De substitutie wordt afgeschaft - binnen twee jaar is ze weg - én het geheel wordt op de koop toe aan een MBO gekoppeld, waardoor de sector, bovenop de verwerkingsplicht van de boeren, nog eens extra moet gaan verwerken.

De heer André Denys : Maar we hebben een veel lagere mestverwerkingsplicht : daardoor is de substitutie, in kilo's uitgedrukt, inderdaad lager, terwijl het percentage hoger is. Het is de logica zelve dat zelfs het optrekken van het percentage substitutie een lager resultaat geeft, als er uitgegaan wordt van een lagere verwerkingsplicht.

Het gaat over de totale aanpak van de mestverwerkingsplicht.

De heer Jef Van Looy : Er bestaat geen enkel wetenschappelijk bewijs voor dat een kilo stikstof afkomstig

van varkensmest zou verschillen van eenzelfde hoeveelheid afkomstig van kippen- of rundermest. Het komt erop aan het overschot naar het buitenland uit te voeren, gelijk van waar het komt. Maar daar heeft Groen! geen oren naar : het wil duidelijk een bepaalde groep van bedrijven treffen. Bovendien zou het kunnen dat we, via de MBO, over twee jaar weer aan 100 procent zitten.

De heer André Denys : Ik accepteer de uitspraak over het treffen van een bepaalde categorie niet. Hoe moet de verlaging van 90 procent naar 75 procent gecompenseerd worden ?

De heer Jef Van Looy : Die is al lang gecompenseerd. Ik heb juist uitgelegd dat er vandaag geen overschot, maar juist een tekort is.

De heer André Denys : Europa zou ons decreet niet accepteren als we nog lager zouden gaan. De Mestbank stelt 11 miljoen ton voorop, terwijl wij slechts aan 8,2 miljoen ton komen. Nog eens verlagen is uitgesloten : Europa zou het niet aanvaarden.

Als we een verlaging doorvoeren voor de grootste bedrijven, zullen we de kleinere moeten verhogen. In de wandelgangen suggereerde men ter compensatie een kleine verhoging van 5 procent voor de categorie tussen 10 en 12,5 ton. Ik heb de berekening gemaakt : de plicht van deze bedrijven zouden daardoor onderhevig worden aan een extra verhoging met 40 procent. Dat gaat in tegen mijn principe van de zwaarste last die door de sterkste schouders moet gedragen worden.

Als CD&V inderdaad de milieudoelstellingen wil nastreven kan het niet anders dan toegeven dat we niet verder kunnen gaan dan wat hier voorligt. Tenzij het verschuivingen zou doorvoeren, maar dat accepteren wij niet.

De heer Jef Van Looy : De 90 procent is technisch en sociaal-economisch niet haalbaar. Maar de MBO schrijft voor dat, als dit binnen de twee jaar niet gehaald wordt, zal teruggevallen worden op 100 procent. Hoe kunnen de boeren nu beslissen waarin en hoe ze moeten investeren ? De toekomst is te onzeker.

Van het oorspronkelijke voorstel bleef, dankzij CD&V, wel iets over van de certificering.

De teruggave van de betaalde mestheffingen of superheffingen, zoals in het oorspronkelijke voorstel, is niet gelukt. Er is alleen uitstel voor wie nog niet betaald had. Voor de mestboni stelde ik voor een mestverwerkingsfonds op te richten waar de superheffingen in gestopt worden. De heer Denys antwoordde daarop niet in fondsen te geloven. Zelfs van de 11 definities van artikel 1 van het oorspronkelijke voorstel is geen enkel overeind gebleven.

De medewerkers van de heer Denys hadden een prima voorstel gemaakt, maar in zijn drang tot verbetering heeft de heer Denys het volledig verknoeid. Dat is zeer erg voor iemand die zichzelf een specialist noemt. *(Applaus bij CD&V en het VB)*

Minister Ludo Sannen : Ik dank de heer Denys en alle commissieleden voor het constructieve werk. CD&V heeft, ondanks zijn kritiek, een positieve inbreng gehad.

Dit voorstel van decreet is een springplank naar een duurzaam landbouwbeleid, waarin milieudoelstellingen en sociaal-economische doelstellingen een evenwicht vinden.

De milieudoelstellingen moeten overeind blijven : we kunnen er niet onderuit de Europese nitraatrichtlijn uit te voeren. Dat is maar goed ook. Ik begrijp de houding die het Vlaams Blok aanneemt niet goed. De hele landbouw sector vindt een gemeenschappelijk Europees landbouwbeleid belangrijk. Het terugleggen van een aantal verantwoordelijkheden naar de individuele lidstaten wordt niet als positief ervaren.

Dit decreet probeert een gezond evenwicht tussen milieudoelstellingen en sociaal-economische doelstellingen te realiseren. Maar er zijn ongetwijfeld een aantal hiaten. Daarom stel ik in mijn beleidsbrief voor naar een MAP3 te gaan, dat doorzichtiger en controleerbaarder is. Dit voorstel van decreet hypothekeert deze toekomstplannen niet.

In de marge lost het voorstel van decreet een paar ogenschijnlijk kleine maar voor de sector belangrijke problemen op, bijvoorbeeld dat van de afgesplitste bedrijven. Voor sommige bedrijven is dit echter van levensbelang. Anderzijds biedt het decreet voor bepaalde bedrijven nog geen antwoord. Juist daarom is een MBO belangrijk. Daar is vooral van de kant van CD&V veel kritiek op. Nochtans maakt precies een MBO een doelgericht en resultaatgericht milieubeleid mogelijk. De doelstellingen liggen vast. Via het MBO kan er, in onderling overleg tussen de sector en de overheid, aan gewerkt worden zonder de landbouw te hypothekeren. Daarom moet constructief aan een MBO gewerkt worden : laten we de cijferdans vergeten, en vooral aan de doelstellingen denken. (*Applaus bij de VLD, sp.a, Groen! en VU&ID*)

De voorzitter : De algemene bespreking is gesloten

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter : Aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het voorstel van decreet van de heren André Denys en Karlos Callens, mevrouw Dominique Guns en de heren Patrick Lachaert, Cis Schepens en Jul Van Aperen houdende wijziging van het decreet van 23 januari 1991 inzake de bescherming van het leefmilieu tegen de verontreiniging door meststoffen.

De heer Jos De Meyer : We stellen in eerste orde voor dat artikel 2, 4° wordt geschrapt. Zo valt men terug op een verwerkingsplicht van 30, 45, 60 of 75 procent. Als amendement nr. 34 niet wordt aanvaard, stellen we in tweede orde voor dat in artikel 2, 4° de bepaling 90 procent wordt vervangen door 75 procent. CD&V blijft ervan overtuigd dat de verwerkingsplicht van 90 procent technisch onhaalbaar en economisch onbetaalbaar is.

Verder stellen we voor om artikel 2, 5° te vervangen door een paragraaf 4bis : de totaliteit van de bedrijfsmatige mestoverschotten die volgens paragraaf 4 of 10 moeten verwerkt en/of geëxporteerd worden, kan ingevuld worden door de verwerking van niet-verwerkingsplichtige dierlijke mest afkomstig van een ander bedrijf. Dat amendement zorgt voor een sterke vereenvoudiging van het decreet door een vrije substitutie mogelijk te maken. Dat betekent dat producenten vrij mogen kiezen hoe ze hun verwerkingsplicht invullen.

Het amendement bij artikel 2bis betreft de schrapping van artikel 9, 7° van hetzelfde decreet. CD&V vindt het vanzelfsprekend dat iemand die een verwerkingplichtige inrichting huurt, ook de verwerkingplicht overneemt. Het is echter niet nodig om die verwerkingplicht opnieuw te verstrengen.

We hebben ook nog een amendement bij artikel 4. We vinden dat er een mededelingsplicht van de Mestbank aan de veehouder moet zijn over de hoeveelheid te verwerken nutriënten.

De heer Erik Matthijs : Amendement nr. 39 tot invoeging van een nieuw artikel 4bis heeft tot doel de uitbetaling van de beheersovereenkomsten water voor de sector in 2003 mogelijk te maken door de datum met een jaar te verschuiven aangezien de regering nog geen richtwaarde of grenswaarde heeft vastgelegd.

De heer Jacky Maes : In amendement 28 stellen we voor om in artikel 2, 4° aan de woorden '1,8 miljoen kilogram stikstof en 1 miljoen kilogram fosfor' toe te voegen : 'en/of door een onderhandeld alternatief', dat dezelfde resultaten tot gevolg heeft.

De heer Johan Malcorps : Door amendement 31 op artikel 2 blijft de oorspronkelijke mestverwerkingplicht alleen gelden voor de afgesplitste inrichting. Als een reeds bestaand niet-verwerkingplichtig bedrijf een verwerkingplichtige inrichting of deel ervan opneemt, zal enkel voor de opgenomen inrichting de vroegere plicht blijven gelden. Daarnaast blijven uiteraard alle bepalingen met betrekking tot de opname voor het volledige bedrijf gelden. Als het bedrijf zijn opgenomen inrichting terug afsplitst, komt het terecht in de oorspronkelijke situatie voor de opname en is het bedrijf niet meer verwerkingplichtig. Het afgesplitste bedrijf behoudt de oorspronkelijke verwerkingplicht.

De heer Jef Van Looy : Wat bedoelt men met de woorden 'en/of door een onderhandeld alternatief' in amendement 28 op artikel 2 ?

De heer Jacky Maes : Met het invoeren van een MBO kunnen die zaken op een andere manier worden geregeld als ze tot dezelfde resultaten leiden.

De heer Jef Van Looy : Er zijn niet zoveel mogelijkheden. Als die stoffen moeten worden verwijderd, is dat door substitutie.

De heer Jacky Maes : Er is met de sector afgesproken dat hij creatief moet zijn.

De heer Jef Van Looy : Betekent de tweede voorwaarde waaraan de MBO moet voldoen om te vermijden dat de 100 procent opnieuw wordt ingevoerd, dat na twee jaar overal in Vlaanderen minder dan 50 milligram nitraatstikstof per liter water moet worden gemeten in het oppervlakte- en grondwater ? Wordt de hele sector onderworpen aan de 100 procent-verwerkingplicht, als een boer een fout maakt ?

De heer André Denys : Het gaat om de algemene doelstelling van de nitraatrichtlijn. Het is erg als men die niet wil inschrijven.

De heer Jef Van Looy : In het decreet staat dat de uitvoering na twee jaar moet gebeuren. Als men na twee jaar een overschrijding meet, is de MBO niet in orde.

De heer André Denys : U moet geen verwarring zaaien. Een MBO heeft juridische waarde als men er doelstellingen inschrijft. Er zijn twee doelstellingen ingeschreven : 50 milligram nitraatstikstof per liter water, en 1,8 miljoen kilogram stikstof en 1 miljoen kilogram fosfor of de mogelijkheid om daarover te onderhandelen.

We kwamen tot de vaststelling dat een aantal mestverwerkingsinstallaties een vergunning hadden maar niet konden klaar zijn binnen twee jaar. Daarom verlengen we in amendement 32 op artikel 5 de termijn tot eind 2004 om uitstel van de superheffing te krijgen.

- *De stemmingen over de amendementen op de artikelen 2, 5 en 6 en over de artikelen 2, 5 en 6 worden aangehouden.*
- *De stemming over het amendement tot invoeging van een nieuw artikel 4bis wordt aangehouden.*
- *De overige artikelen worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De voorzitter : De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen om 16 uur de hoofdelijke stemming over het voorstel van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter : Hiermede zijn wij aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor deze voormiddag.

Wij komen om 14.15 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen. (*Instemming*)

- *De vergadering wordt gesloten om 12.40 uur.*

BERICHTEN VAN VERHINDERING

Marijke Dillen : gezondheidsredenen.

